

ภาคผนวก ก

ข้อมูลจังหวัดนครปฐมโดยสังเขป

ประวัติความเป็นมาของจังหวัดนครปฐม

จังหวัดนครปฐมเป็นคู่อารยธรรมสำคัญที่มีประวัติความเป็นมายาวนานในแผ่นดินสุวรรณภูมิจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวว่า เมืองนครปฐมแต่เดิมนั้นตั้งอยู่ริมทะเล เป็นเมืองเก่าแก่ มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ และเป็นราชธานีสำคัญในสมัยทวารวดี ในยุคนั้นนครปฐมเป็นแหล่งเผยแพร่อารยธรรมจากประเทศอินเดีย ซึ่งรวมทั้งพุทธศาสนา นครปฐมจึงเป็นศูนย์กลางของความเจริญมีชนชาติต่าง ๆ อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นจำนวนมากต่อมาได้เกิดความแห้งแล้งขึ้น ในเมืองนครปฐม เพราะกระแสน้ำ ที่ไหลผ่านตัวเมืองเปลี่ยนเส้นทางประชาชนจึงอพยพไปตั้งหลักแหล่งอยู่ริมน้ำ และสร้างเมืองใหม่ขึ้นชื่อ “ นครชัยศรี ” หรือ “ ศรีวิชัย ” นครปฐมจึงกลายเป็นเมืองร้างมาเป็นเวลาหลายร้อยปีจนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่ขณะที่ยังทรงผนวชอยู่ได้ธุดงค์ไปพบพระปฐมเจดีย์ และทรงเห็นว่าเป็นเจดีย์องค์ใหญ่ไม่มีที่ไหนเทียบเท่าครั้งเมื่อพระองค์ได้ทรงครองราชย์จึงโปรดฯ ให้ก่อเจดีย์แบบลังกาครอบเจดีย์เดิมไว้ ทรงปฏิสังขรณ์สิ่งต่างๆ ในบริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ ให้มีสภาพดีและโปรดฯ ให้ขุดคลองเจดีย์บูชาเพื่อให้การคมนาคมสะดวกขึ้น ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้เริ่มก่อสร้างทางรถไฟสายใต้ไปยังเมืองนครปฐมแต่ตอนนั้นเมืองนครปฐมยังเป็นป่ารก อยู่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองจากตำบลท่านาอำเภอนครชัยศรีมาตั้งที่บริเวณพระปฐมเจดีย์เหมือนเช่นครั้งสมัยโบราณ ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดฯ ให้สร้างพระราชวังสนามจันทร์สำหรับเป็นที่เสด็จแปรพระราชฐานและโปรดฯ ให้ตัดถนนเพิ่มขึ้นอีกหลายสาย รวมทั้งสร้างสะพานใหญ่ข้ามคลองเจดีย์บูชาและได้โปรดฯ ให้เปลี่ยนชื่อจากเมือง “ นครชัยศรี ” เป็น “ นครปฐม ”

ที่ตั้ง

จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางด้านตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีนซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง มีพื้นที่ 2,168.327 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,355,204 ไร่ เท่ากับ ร้อยละ 0.42 ของประเทศ มีพื้นที่เป็นอันดับที่ 62 ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร

ไปตามเส้นทางถนนเพชรเกษม 56 กิโลเมตร หรือตามเส้นทางถนนบรมราชชนนี (ถนนปิ่นเกล้า – นครชัยศรี) 51 กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟ 62 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน อำเภอบ้านแพ้ว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตทวีวัฒนา เขตหนองแขม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐมในปี 2549 พบว่าประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 132,856 บาท ต่อปี เป็นอันดับ 13 ของประเทศ และเป็นอันดับที่ 5 ของภาคกลาง โดยทั้งจังหวัด มีผลิตภัณฑ์มวลรวม 132,409 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาอุตสาหกรรม มากที่สุด คิดเป็นมูลค่า 67,000 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาการขายส่ง ขายปลีก คิดเป็นมูลค่า 10,962 ล้านบาท สาขาเกษตรกรรม เป็นอันดับ 3 คิดเป็นมูลค่า 10,313 ล้านบาท (ที่มา: สนง.สถิติจังหวัด)

การอุตสาหกรรม

เป็นสาขาที่ทำรายได้เข้าสู่จังหวัดมากที่สุด มีการขยายตัวทางอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนการลงทุนมากที่สุด คือ ด้านการบริการ รองลงมาคือ ด้านอาหารและเครื่องดื่ม ด้านสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และด้านเคมีและพลาสติก ตามลำดับ ในปี 2549 จังหวัดนครปฐมมีโรงงานทั้งสิ้น 2,541 แห่ง จำนวนเงินลงทุนประมาณ 211,558,467,017 บาท เกิดการจ้างงาน 123,361 คน เป็นชาย 56,195 คน เป็นหญิง 67,166 คน กำลังการผลิตทั้งสิ้น 2,475,828 แรงม้า

การพาณิชย์กรรม

จังหวัดนครปฐมเป็นศูนย์กลางทางการค้าของภูมิภาคตะวันตก เป็นศูนย์กลางทางพาณิชย์กรรมขนาดใหญ่ ทั้งนี้ ในปี 2550 มีผู้ประกอบการธุรกิจจดทะเบียนธุรกิจใหม่ รวม 455 ราย จำนวนทุนจดทะเบียนรวม 1,020,685,000 บาท

ตารางแสดงการจดทะเบียนธุรกิจใหม่กับจังหวัดนครปฐมปี 2548-2550

ปี/จำนวน	ปี 2548		ปี 2549		ปี 2550	
	ราย	ทุน (บาท)	ราย	ทุน (บาท)	ราย	ทุน (บาท)
รวม	273	1,263,416,998	532	1,790,350,000	455	1,020,685,000

ที่มา : สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด

แผนที่จังหวัดนครปฐม

ที่มา : www.nakhonpathom.go.th